

NEW YORK TIMES BESTSELLER

Jedno talianske leto

REBECCA SERLEOVÁ

Jedno
talianske
leto

*Jedno
talianske
leto*

REBECCA SERLEOVÁ

 Fortuna
Libri

Original title: Rebecca Serle: ONE ITALIAN SUMMER
Copyright © 2022 by Rebecca Serle
All rights reserved
Cover Design by Laywan Kwan
Cover illustration by Henry Sene Yee

Translation © Anna Kompasová, 2023
Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2023

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunallibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Zuzana Reiselová

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami, udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0344-2

*Venujem mame,
kráľovnej môjho srdca.
Nech mu dlho vládne.*

Len mám dojem, že potrebujem viac času... Naozaj ma to zaskočilo, chápeš? Teda, predpokladala som, že mi zostáva oveľa viac... času. Domnievala som sa, že mám celé leto na to, aby som ti odovzdala svoju múdrosť o práci, o živote a o tvojej budúcnosti. Verím, že ti mám čo ponúknuť. Och! Hlavne si v autobuse vyber dobré miesto, pretože ľudia sú otrokmi zlozvykov, a miesto, ktoré si zvolíš na začiatku, ti možno prischne po zvyšok roka, vieš? Posad' sa k oknu, zlatko, aby si získala rozhľad.

LORELAI GILMOROVÁ

Prvá kapitola

V živote som nefajčila, no bol posledný deň maminej šivy a mne bolo všetko fuk. S cigaretou medzi zubami som stála na zadnej terase a pozerala na to, čo bola len pred dvomi mesiacmi snehobiela sedačka, teraz ošumelá a ošľahaná dažďom. Mama po sebe nechávala všetko čisté. Keď sme už pri tom, nechávala si všetko.

Caroline životné múdrosti:

- Nikdy nevyhadzuj dobré džínsy.
- Vždy maj poruke čerstvé citróny.
- Chlieb vydrží týždeň v chladničke a dva mesiace v mrazničke.
- Cif odstráni všetky škvrny.
- Dávaj pozor na bielidlá.
- Lan je na leto vhodnejší ako bavlna.
- Sad' bylinky, nie kvety.
- Neboj sa farieb. Výrazná farba pretvorí izbu.
- Do reštaurácie príď vždy načas a na návštevu meškaj päť minút.
- Nikdy nefajči.

Mala by som dodať, že tú cigaretu som si nezapálila.

Carol Almea Silverová bola pilierom komunity. Každý, kto sa s ňou poznal, ju zbožňoval. Minulý týždeň sme otvorili dvere obchodným partnerom a manikérkam, ženám z chrámu, čašníkom z Craig's, zdravotným sestram z nemocnice Cedars-Sinai, dvom bankovým úradníkom z pobočky City National na ulici Roxbury. „Nosievala nám koláče,“ spomínali. „Vždy mala poruke telefónne číslo.“ Prišli páry z Brentwoodskeho golfového klubu. Irene Newtonová, s ktorou každý štvrtok obedovala v Il Pastai. Každý mal svoj príbeh.

Moja mama bola prvá, komu ste zavolali, ak ste potrebovali dobrý recept (za hrsť cibule, cesnak, nezabudni na štipku cukru), a posledná, ktorej ste volali, ak ste skrátka nemohli zaspať (pohár horúcej vody s citrónom, levanduľový olej, horčičkové tabletky). Poznala presný pomer olivového oleja a cesnaku v akomkoľvek jedle a dokázala si pripraviť večeru z troch ingrediencií. Mala odpovede na všetko.

Naopak, ja som nemala odpoveď na nič a teraz som nemala už ani ju.

„Ahoj,“ začula som Erica zvnútra. „Kde sú všetci?“

Eric je môj manžel a dnes náš posledný hosť. Nemal by byť. Mal byť s nami celý čas, sedieť na tvrdej nízkej stoličke, ugniavený medzi zapekanými cestovinami a zvoniacim telefónom a nekonečnými bozkami susediek a žien, ktoré si hovoria tety. Namiesto toho stál vo vchodových dverách domu, ktorý teraz patrilo môjmu otcovi, a čakal na prijatie.

Zatvorila som oči. Ak ho nebudem vidieť, možno ma prestane hľadať. Možno sa nechám unášať úchvatným májovým

dňom, keď slnko žiarilo ako ženy, ktoré pri obede hlasno telefonujú. *Kto ťa pozval?*

Strčila som cigaretu do vrečka džínsov.

Nevedela som si predstaviť, ako bude vyzerať svet bez mamy, nevedela som, kto vlastne som, keď jej už niet. Nedokázala som sa zmieriť s tým, že sa nevyberieme v utorok na obed, že nezaparkuje bez povolenia na chodníku pred našim domom a nevbegne dnu s napratanou igelitkou – mala v nej množstvo potravín, prípravkov na starostlivosť o pleť či nový sveter, ktorý si kúpila v obchode s dizajnerskými značkami za polovičné ceny. Nešlo mi do hlavy, že ak jej zavolám, telefón bude len zvonieť a zvonieť – že na druhom konci už nebude nik, kto by povedal: „Katy, zlatko. Počkaj chvíľku na linke. Mám mokré ruky.“ Prípadalo mi nemožné, že by som sa niekedy vyrovnala so stratou jej tela, vrúcneho a srdečného. S miestom, kde som sa vždy cítila ako doma. Mama bola veľká láska môjho života. Veľká láska, ktorú som stratila.

„Eric, pod' dnu. Nestoj tam.“

Zvnútra som začula otcov hlas, vítal Erica. S Ericom sme bývali v dome v Culver City, pätnásť minút cesty odtiaľto. Pracoval ako filmový producent v Disney a vzal si voľno, aby mi bol oporou v tomto náročnom období. Chodila som s ním od svojich dvadsiatich dvoch rokov, čo bolo pred ôsmimi rokmi. Vynášal smeti a varil mi cestoviny a nenechával hore záchodovú dosku. Jeho obľúbený seriál bol *Moderná rodina* a rozplakala ho každá epizóda seriálu *Rodičovstvo*. Včera večer som mu oznámila v kuchyni – ktorú mi pomáhala navrhnuť mama –, že neviem, či som schopná naďalej byť zaňho vydatá. Ak je mama láskou vášho života, kým je potom manžel?

„Ahoj,“ pozdravil Eric, keď ma zbadal. Vyšiel von a prižmúril oči.

Ledabolo zakýval. Otočila som sa. Na sklenenom stole boli rozložené trvanlivé syry. Hoci vonku bolo teplo, mala som na sebe tmavé džínsy a vlnený sveter, lebo v dome bolo mrazivo. Mama ho rada udržiavala v chlade. A otec si na to privykol.

„Ahoj,“ odzdravila som.

Podržel mi dvere a prešla som okolo neho dovnútra.

Napriek chladu bol dom stále taký útulný ako predtým. Mama bola interiérová dizajnérka a preslávila sa svojím domáckym štýlom. Náš dom bol ukážkový príklad. Nadrozmerný nábytok, kvetinové potlače a textúry s bohatým vzorom. Akoby sa spojili Ralph Lauren s Laurou Ashley a veľmi pekný pár mokasín značky Tod's so snehobiелou košeľou so zapínacím golierom. Zbožňovala textilie, drevo, ľan, pocit hladkých stehov pod prstami.

Chladničku mala vždy plnú, víno v priehradke na dverách a na stole čerstvo rezané kvety.

S Ericom sme sa chystali založiť bylinkový záhon už tri roky.

Usmiala som sa na Erica. Snažila som sa nastaviť ústa tak, ako si to moje telo pamätalo, lenže teraz mi to pripadalo nemožné. Nevedela som, kto som. Nemala som potuchy, ako budem žiť bez nej.

„Katy, smútiš,“ skonštatoval včera večer. „Prežívaš krízové obdobie, nemôžeš o tom rozhodovať teraz. Ľudia sa nerozvádzajú uprostred vojny. Dajme tomu trochu času.“

Netušil, že už sa stalo. Dala som tomu mesiace. Rozmýšľala som o manželstve s Ericom, odkedy mama ochorela. Moje rozhodnutie opustiť ho nesúviselo ani tak s maminou smrťou ako

s tým, že som uvažovala o smrti vo všeobecnosti. Kládla som si otázku, či chcem v tomto manželstve zomrieť a či mi pomôže prekonať maminu chorobu a to, čo nejakým zázrakom príde po nej.

Nemali sme deti – veď sami sme nimi ešte boli...

S Ericom sme sa spoznali ako tretiaci na Kalifornskej univerzite v Santa Barbare. Bol liberál z východného pobrežia, ktorý mal v úmysle vstúpiť do politiky alebo sa venovať žurnalistike. Ja som bola rodáčka z Los Angeles, pripútaná k rodičom a k palmám. Cestovať viac ako dve hodiny od domova bolo nad moje sily.

Absolvovali sme spolu úvod do kinematografie, povinnú prednášku, na ktorú sme obaja meškali. V prvý deň letného semestra si sadol vedľa mňa – vysoký, zábavný chalan. Usmial sa, dali sme sa do reči a na konci hodiny mi do kadere strčil pero. Vlasý som vtedy mala dlhé a kučeravé. Ešte som si ich nežehlila, aby sa poddali.

Vytiahol pero a kučera podskočila.

„Pružné,“ poznamenal. Červenal sa. Neurobil to zo samopašnosti, ale pretože nevedel, ako upútať moju pozornosť. Trápnosť tej situácie a jeho komické správanie v kombinácii s perom v mojich vlasoch ma rozosmiali.

Pozval ma na kávu. Išli sme do jedálne a rozprávali sa dve hodiny. Rozpovedal mi o svojej rodine doma v Bostone, o mladšej sestre a o matke, ktorá bola profesorka na Tuftsovej univerzite. Páčilo sa mi, že ich vnímal – ženy v rodine. Zaujalo ma, ako o nich hovoril – že na nich záleží.

Pobozkal ma až po týždni, a keď sme spolu začali chodiť, bola ruka v rukáve. Žiadne dočasné rozchody, žiadne ostré

hádky, žiaden vzťah na diaľku. Žiaden zo zvyčajných znakov mladej lásky. Po promócií dostal prácu v *Chronicle* v New Yorku a ja som sa presťahovala za ním. Zriadili sme kanceláriu v garsónke v Greenpointe v Brooklyne. Pracovala som ako copywriterka na voľnej nohe pre každého, kto si ma najal, väčšinou pre módne blogy, ktorých majitelia vďačne prijali pomoc so sloganmi. To bolo v roku 2015, mesto sa spamätalo z finančného krachu a svet zachvátila vlna Instagramu.

V New Yorku sme strávili dva roky a potom sme sa presťahovali do Los Angeles. Zohnali sme byt v Brentwoode, na ulici, kde bývali moji rodičia. Vzali sme sa a kúpili si prvý dom v neďalekom Culver City. Vybudovali sme si život, na ktorý sme boli možno primladí.

„Mala som tridsať, keď som spoznala tvojho otca,“ povedala mi mama, keď sme sa prisťahovali. „Máš čas. Niekedy si želám, aby si sa tak nenáhlila.“ Lenže Erica som milovala – všetci sme ho milovali. Vždy som sa cítila lepšie v spoločnosti dospelých ako mladých. Uvedomovala som si to už ako desaťročná. A priala som si, aby ma ako dospelú vnímali aj všetci naokolo. Začať odmlada sa mi javilo správne. Nad časom som nemala moc. Nedokázala som urýchliť veci až do včerajšej noci, keď som toho zrazu bola schopná.

„Priniesol som poštu,“ oznámil Eric. Moja mama je mŕtva. Čo také môže byť napísané na kúsku papiera, aby to stálo za prečítanie?

„Si hladný?“

Chvíľu mi trvalo, kým som si uvedomila, že môj otec položil Ericovi otázku. A o ďalšiu chvíľu mi došlo, že odpoveď je áno, že Eric prikyvoval. A napokon mi preletelo hlavou, že ani

jeden z nich nevie variť. Mama varila pre otca, pre nás všetkých – išlo jej to od ruky. Chystala nám bohaté raňajky: frittaty s kozím syrom a žemle s vydlabaným vnútrom. Ovocný šalát a cappuccino. Odkedy otec pred piatimi rokmi odišiel do dôchodku, jedávali vonku a celé hodiny presedeli na verande. Mama rada čítala nedeľné *New York Times* a popoludní pila ľadovú kávu. Otec zbožňoval jej kuchyňu.

Chuck miloval Carol. Bol presvedčený, že vešia mesiac na oblohu a maľuje na ňu hviezdy. Ani len netušil o veľkom tajomstve, že ja som bola jej najväčšou láskou. Milovala ho, bezpochyby. Na zemi nejestvoval muž, za ktorého by ho vymenila, no náš vzťah bol nadovšetko. Bola som jej, rovnako ako ona bola moja.

Som si istá, že moja láska k nej bola pravdivejšia, čistejšia ako jej láska k otcovi. Ak by ste sa jej boli spýtali, ku komu patrí, odpoveď by znela ku Katy.

„Si moje všetko,“ povedala mi raz. „Si celý môj svet.“

Precitla som. „V chladničke niečo zostalo,“ ozvala som sa.

Predstavovala som si, ako na taniere nakladám šalát, ohrievam kura a pražím ryžu, ako ju má otec rád.

Otec sa medzitým vyparil, hľadal nasekaný šalát La Scala, ktorý v dózach nepochybne zvädol. Nepamätala som sa, kto ho priniesol a kedy, len že niekde je.

Eric stál vo dverách.

„Mohli by sme sa porozprávať,“ nadhodil.

Vytratila som sa z domu včera večer a prišla som sem. Vošla som dnu hádam po tisíci raz. Mala som kľúč. Po špičkách som sa vykradla hore schodmi. Bola skoro polnoc. Strčila som hlavu do rodičovskej spálne v očakávaní, že otec tvrdo spí,

lenže nebol tam. Nazrela som do hosťovskej izby, no márne. Zišla som dole schodmi do obývačky. Bol tam, spal na gauči, zarámovaná svadobná fotografia ležala na podlahe.

Prikryla som ho. Nepohol sa. Vyšla som na poschodie a za-spala v ich posteli na jej strane.

Keď som ráno zišla dolu, otec varil kávu. Nespomenula som gauč a on sa ma nespýtal, prečo som prišla ani kde som spala. Prepáčili sme si navzájom toto zvláštne ticho, potrebovali sme sa cezeň preniest.

„Katy,“ naliehal Eric, keďže som neodpovedala. „Nemôžeš ma ignorovať donekonečna.“

Neverila som si natoľko, aby som prehovorila. Všetko mi pripadalo také chabé, že som sa bála, že keby som vyslovila čo i len jej meno, vydral by sa mi z hrdla akurát chripot.

„Si hladný?“ spýtala som sa.

„Vrátiš sa domov?“ Hlas mal ostrý a uvedomila som si, že nie prvý raz za posledné mesiace sme sa ocitli v nepríjemnej situácii, na ktorú sme neboli zvyknutí. Netušili sme, ako žiť život, ktorý nemal dno. Nešlo o prísľuby našich rodín, o našu výchovu, o naše manželstvo. Dali sme sľuby vo svete zaliatom slnkom. Nemali sme potuchy, ako ich živiť v tme.

„Ak so mnou budeš komunikovať, môžem ti pomôcť,“ dožadoval sa Eric. „No musíš sa so mnou rozprávať.“

„Musím,“ zopakovala som.

„Áno,“ zdôraznil Eric.

„Prečo?“ Uvedomila som si, že som mu odvrkla, lenže cítila som sa ako dieťa.

„Pretože som tvoj manžel,“ odvetil. „Som to ja. Nato som tu. A o to ide. Môžem ti pomôcť.“

Prepadol ma náhly, známy hnev a na jazyk sa mi drali hlučné slová písané veľkými písmenami: *Bohužiaľ, nemôžeš.*

Tridsať rokov som bola pripútaná k najúžasnejšej osobe na svete, k najlepšej mame, k najlepšej priateľke, k najlepšej žene – *k tej najlepšej.* Bola iba moja a odrazu jej nebolo. Puto, ktoré nás spájalo, sa prelomilo a mňa paralyzovalo, ako málo mi zostalo. Všetko ostatné bolo vedľajšie.

Prikývla som, pretože mi nenapadlo nič iné. Eric mi podal hromadu obálok.

„Pozri si tú navrchu,“ nadhodil.

Sklopila som zrak. Stálo na nej *United Airlines*. Kľčovito som zovrela prsty.

„Ďakujem.“

„Mám odísť?“ spýtal sa Eric. „Zbehnem kúpiť sendviče...“

Hľadela som na neho, stál tam v oxfordskej košeli a v kaki šortkách. Prestupoval z jednej nohy na druhú. Hnedé vlasy mal vzadu pridlhé, aj pri ušiach. Potreboval ostrihať. Na nose mal okuliare. „Čudácky krásny,“ skonštatovala mama, keď som ich zoznámila.

„Nie,“ odvetila som napokon. „V pohode.“

Mojich rodičov volal krstným menom. Pri dverách si zakaždým vyzul topánky a vykladal si nohy v ponožkách na konferenčný stolík. Sám sa obslúžil a dopĺňal zásobník na mydlo. Toto bol aj jeho domov.

„Idem si ľahnúť,“ oznámila som.

Zvrtla som sa na odchod. Eric sa načiahol a chytil ma za ruku. Cítila som, ako sa mi končeky jeho chladných prstov zakačili do dlane. Mala som dojem, že mi do nej morzeovkou vpisuje *Prosím.*

„Neskôr,“ zachripela som. „Dobre?“

Pustil ma.

Vyšla som po schodoch. Kráčala som chodbou s dreveným obkladom, popri izbe, ktorá kedysi bola moja. S mamou sme ju zrenovovali, keď som bola v druhom ročníku na vysokej škole, a potom znova, keď som mala dvadsaťsedem rokov. Boli v nej pruhované tapety a biele obliečky a skriňa s množstvom mikín a letných šiat. Prípravky na starostlivosť o pleť ležali v skrinke, všetky po záruke.

„Máš tu všetko potrebné,“ poznamenala mama. Páčilo sa jej, že som u nich mohla kedykoľvek prespať a nemusela som si priniesť ani zubnú kefku.

Zastala som na prahu jej izby.

Ako dlho potrvá, kým vyprchá jej vôňa? Keď sa sestry z hospicu zjavovali a mizli ako príznaky, izba páchla chorobou, nemocnicou, plastom, zeleninovým vývarom a acidofilným mliekom. Teraz boli stopy choroby preč, jej vôňa sa vrátila ako prvé jarné kvety. Nasiakli ňou prikrývky, koberec, závesy. Keď som otvorila dvere na šatníku, marilo sa mi, že je prikrčená vnútri.

Zažala som svetlo a sadla si medzi jej šaty a kabátiky a džínsy – vyžehlené, poskladané, zavesené. Vdýchla som jej vôňu a upriamila pozornosť na obálky v ruke.

Nechala som ich sklízuť na podlahu, v ruke mi ostala len tá vrchná. Zasuňala som malíček do štrbiny a potiahla. Podala sa.

Vnútri boli dve letenky, ako som čakala. Carol Almea Silverová nebola žena, ktorá zamestnancovi na letisku ukázala mobil, aby jej oskenoval letenku. Bola to žena, ktorá požadovala poriadny lístok na poriadny výlet.

Positano. Piateho júna. O šesť dní. Výlet matky a dcéry, o ktorom sme snívali roky.

Taliansko bolo pre mamu vždy výnimočné. Vybrala sa na pobrežie Amalfi v lete predtým, ako spoznala otca. Positano, malé prímorské mestečko, opisovala ako raj na zemi. Ako zasľúbenú zem. Zbožňovala taliansku módu, jedlo a svetlo. „A gelato je jedlo samo osebe,“ tvrdila.

S Ericom sme uvažovali, že tam pôjdeme na svadobnú cestu – pocestujeme vlakom z Ríma a zavítame na Capri –, lenže boli sme mladí, šetrili sme na dom a pripadalo nám to ako zbytočný luxus. Napokon sme našli lacné letenky na Havaj a strávil sme tri noci v Grand Wailea Maui.

Hľadela som na letenky.

Mama sa dušovala, že sa do Positana vráti. Najprv mienila ísť s otcom, no ako plynul čas, navrhla, aby sme išli my dve. Bola neoblomná – túžila mi ukázať miesto, ktoré sa jej vpísalo do duše. Bola to svätyňa, kam sa uchýlila krátko predtým, ako sa stala ženou a manželkou a potom matkou.

„Je to najčarovnejšie miesto na svete,“ vyhlásila. „Spali sme vždy do poludnia a potom sme vytiahli člň na more. V prístave bola skvelá malá reštaurácia Chez Black. S nohami v piesku sme jedávali cestoviny a mušle. Pamätám sa, akoby to bolo včera.“

Tak sme sa rozhodli, že sa tam vyberieme. Najprv to bol náš sen, neskôr nezáväzný plán a potom, keď ochorela, svetlo na konci tunela. „Keď mi bude lepšie“ sa zmenilo na „Keď pôjdeme do Positana“.

Zarezervovali sme letenky. Objednala letné svetre v krémovej a v bielej farbe, klobúky so širokou strechou. Plánovali sme a predstierali až do konca. Ešte týždeň pred jej smrťou